

Ponovna uporaba in recikliranje tekstilnih odpadkov k varstvu okolja na čezmejnem območju

pereteke

Splošne informacije

V Sloveniji prebivalec v povprečju proizvede 352 kilogramov komunalnih odpadkov (2013), medtem ko na Hrvaškem 390 kilogramov (2012).

Po podatkih komunalnih podjetij se odvrže 12–15 kilogramov tekstilnih odpadkov na prebivalca, med katerimi pomemben delež predstavljajo oblačila. Od zbranih količin slednjih je 45% vseh tekstilnih odpadkov, ki jih je mogoče z manjšimi popravili ali re-designom ponovno uporabiti.

Sistemskih možnosti oddaje rabljenih oblačil v obeh državah še ni, razen zbiranja s strani humanitarnih organizacij, katerih delež je zanemarljiv v primerjavi s celotno količino tekstilnih odpadkov (pribl. 30.000 ton letno, od tega se odloži 60–70%).

Zaradi negospodarnega ravnanja z odpadki izgubljammo vire in povzročamo okoljsko škodo. K izboljšanju stanja na tem področju nova okvira direktiva o ravnanju z odpadki (2008/98/EC) uveljavlja nov pristop k obravnavi odpadka: "ODPADKI SO VIR SUROVIN" (in ne samo nekaj, kar je potrebno čim ceneje odložiti). To pomeni, da se odpadki v čim večji meri ponovno uporabijo.

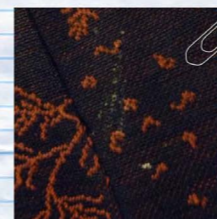
Namen projekta

Projekt PORETEKS ponuja praktične rešitve pri varovanju okolja skozi ponovno uporabo rabljenega tekstila in njegovo recikliranje. Z namenom, da iz rabljenega tekstila izdelamo privlačna oblačila, bomo vplivali na spremembo splošne družbene zavesti. Zeleno življenje postaja trend, zato lahko z inovativno obnovo oblačil pripomoremo k bistvenemu zmanjšanju količin odpadkov in povečamo možnost uporabe odpadkov kot virov. Da bi zadostili težnjam po okolju prijazni gradnji, se bo skozi projektne čezmejne aktivnosti izdelala serija alternativnega izolacijskega materiala iz recikliranega tekstila. Preliminarni rezultati toplotno izolativnih lastnosti bodo pomembno vplivali na razvoj zelenih tehnologij na čezmejnem območju, kjer so klimatska območja in podnebni tipi enaki. Trajnost projekta se bo odražala v številnih pozitivnih učinkih na različnih področjih, kot so: trajnosten življenjski slog, povečano zanimanje za okolje, dvig pomena uporabe odpadkov kot virov, nova lokalna delovna mesta in ustvarjanje pogojev za vzpostavitev socialnega podjetništva.

Cilji projekta na čezmejnem območju Slovenija - Hrvaška:

- **izboljšati okoljsko ozaveščenost** med prebivalci in povečati njihovo družbeno odgovornost k trajnostnemu načinu potrošnje,
- vzpostavitev čezmejnega sodobnega **systema informiranja** (spletna in mobilna aplikacija) za **pravilno ravnanje z odpadki**,
- vzpostavitev **systema zbiranja tekstilnih odpadkov** z zabojniki na območju občin Ptuj, Ormož, Rogaška Slatina ter Čakovec in Varaždin,
- **usposabljanje** različnih ciljnih skupin (brezposelni, težje zaposljivi, mladi, prostovoljci) v okviru **modnih delavnic** za inovativno, ustvarjalno obnovo **odpadnega tekstila** in **promocija** novo nastalih tekstilnih izdelkov v okviru čezmejnih **modnih revij** (Ptuj, Čakovec, Varaždin),
- tistemu delu tekstila, ki zaradi delnih poškodb ali madežev ni več primeren za izdelavo oblek, **podaljšati življenjsko dobo z recikliranjem** (izdelava izolacijskih plošč, ki ima velik pomen na energetskem področju),

ženski obleka (vintage)
-neprivlačen model + velika veličestvilka

(p.s. madeži)

ženska obleka
(posebni detajl: žep)

- posredno zmanjšati izpuste toplogrednih plinov,
- prispevati k razvoju zelenih delovnih mest,
- **prenos čezmejnih rezultatov**, izkušenj in v projektu **razvitih praks** na druga območja in interesna področja.

Ponovna uporaba in recikliranje sta koristna za družbo, saj poleg zmanjšanja količine odpadkov, vplivata tudi na razmišljanje prebivalcev kot potrošnikov in spodbujata zavedanje, da so njihovi viri omejeni.

Koristi projekta za lokalno okolje:

- vračanje zavrženih, a še uporabnih tekstilnih izdelkov nazaj v uporabo (po principu UPORABA ODPADKOV KOT VIR),
- ustvarjanje možnosti za zelena delovna mesta,
- usposabljanje brezposlenih oseb za pridobitev delovnih izkušenj,
- varčevanje s surovinami, naravnimi viri in energijo,
- zmanjševanje količine komunalnih odpadkov,
- vzpostavljen sistem ločenega zbiranja tekstilnih odpadkov za ponovno uporabo in recikliranje,
- spodbuda javnim službam za vzpostavitev pogojev za delovanje centrov ponovne uporabe na projektnem območju in širše,
- promocija k oživitvi obrtnih poklicev na področju ponovne uporabe,
- spodbujanje inovativnih idej in socialnega podjetništva na področju ravnanja z odpadki.

ženska široka srajica

Telirana srajica brezrokav
zanimivi detajli na ramenih- zapestnik

(p.s. menjava porumenelih gumbov)

TRAJANJE PROJEKTA:

1.1.2014 – 17.6.2015

Prednostna naloga projekta:

Trajnostno upravljanje z
naravnimi viri in varstvo okolja

Vključenost regij v projekt:

Slovenija: Podravska in Savinjska regija
Hrvaška: Medžimurska in Varaždinska
županija

Projekt se izvaja v okviru evropskega
teritorialnega sodelovanja Slovenija-
Hrvaška 2007-2013 in je sofinanciran s
strani Evropskega sklada za regionalni
razvoj ter Službe vlade RS za razvoj in
evropsko kohezijsko politiko.

Besedilo: Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj
Fotografije: Center ponovne uporabe, d.o.o., S.O.P.
Oblikovanje: Kreativni laboratorij, d.o.o. creativelab.si

preteke

Javna razvojna agencija
občine Ormož

javne službe ptuj

ČAKRA
RAZVOJNA AGENCIJA GRADA ČAKOVCA

EVOLUTION®

VODILNI PARTNER:

Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj, SLO
www.bistra.si

PARTNERJI:

Okoljsko raziskovalni zavod, SLO
www.orz.si

Javna razvojna agencija občine Ormož, SLO
<http://www.ormoz.si/Podrocje.aspx?id=404>

Javne službe Ptuj, SLO
www.js-ptuj.si

Gradsko komunalno poduzeće ČAKOM, HR
www.cakom.hr

Razvojna agencija grada Čakovca, HR
www.cakra.hr

Varaždinska udruga za promizanje kulture i mode,
EVOLUTION, HR

Naložba v vašo prihodnost
Operacija delno financirana Evropska unija
Instrumenti za predpisilopno pomoč

Ulaganje u vašu budućnost
Operaciju dijelomno financirana Evropska unija
Instrumenti predpisilopne pomoči

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO